

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Nettverk av gode byrom

for en attraktiv og bærekraftig byutvikling
- som er bra for folk

Nettverksamling, KMD - Plansatsing
Lillestrøm 11.desember 2017

KMD- Planavdelingen – Byutviklingsseksjonen
Seniorrådgiver Ellen Husaas

BYROM – EN IDEHÅNDBOK

Hvordan utvikle byromsnettverk i byer og tettsteder

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Dagens tema: Knutepunkt og fortetting med kvalitet

Byrom - for å skape attraktive steder for folk

- **Byrom og byromsnettverk**

- Internasjonalt fokus
- Nasjonalt fokus

- **Idehåndboka**

- for hvem
- hvorfor en idehåndbok om byrom
- hva er byrom og byromsnettverk
- kort gjennomgang

- **Eksempler**

INTERNASJONALT ARBEID

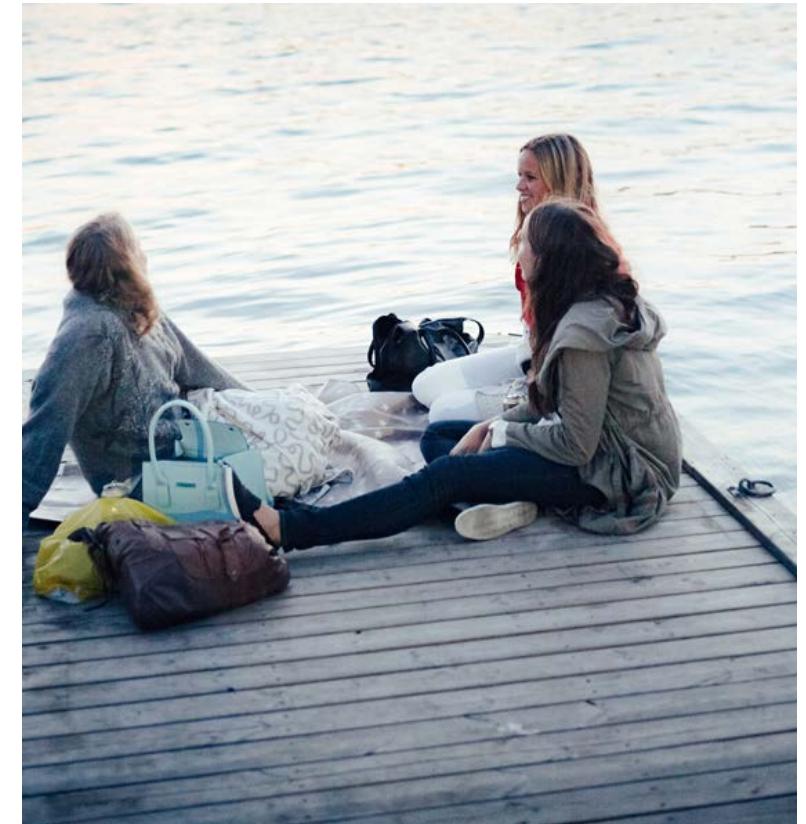
FN Bærekraftsmål

- Mål 11. Gjøre byer og bosetninger inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige
- 11.7 Innen 2030 sørge for allmenn tilgang til trygge, inkluderende og lett tilgjengelige grøntområder og offentlige rom, særlig for kvinner, barn og eldre samt personer med nedsatt funksjonsevne.

FN Ny urban agenda (okt 2016)

- **The connected city** - bedre sammenhenger i bl.a bystrukturen
- **Accessibility** - tilgang til byrom eller public space
- **Wellbeing** - everyday life & livable cities
 - høy livskvalitet og hverdagslivsperspektiv

" HOW TO MAKE PEOPLE HAPPY"
Byplankontoret i Paris

**Meld. St. 18 (2016-2017) Bærekraftige byer og sterke
distrikter**

- Bærekraftig arealbruk og transportsystem**
Fortetting i knutepunkt, Nullvekstmål
- Planlegging som verktøy for samfunnsutviklingen**
Kommunen som samfunnsutvikler
- Byer og tettsteder der det er godt å leve og bo**
Kvalitet i bygde omgivelser, Klimatilpasning

KMD - nasjonal politikk for

1. Bærekraftig utvikling av byer og tettsteder

- sosialt, miljømessig og økonomisk

2. Kvalitet i utearealer

- fra det enkelte byrom til infrastrukturen
av byrom og forbindelser

3. Levbare byer og tettsteder

- "Liveable cities" – steder med høy livskvalitet
- Økt fokus på sosial bærekraft

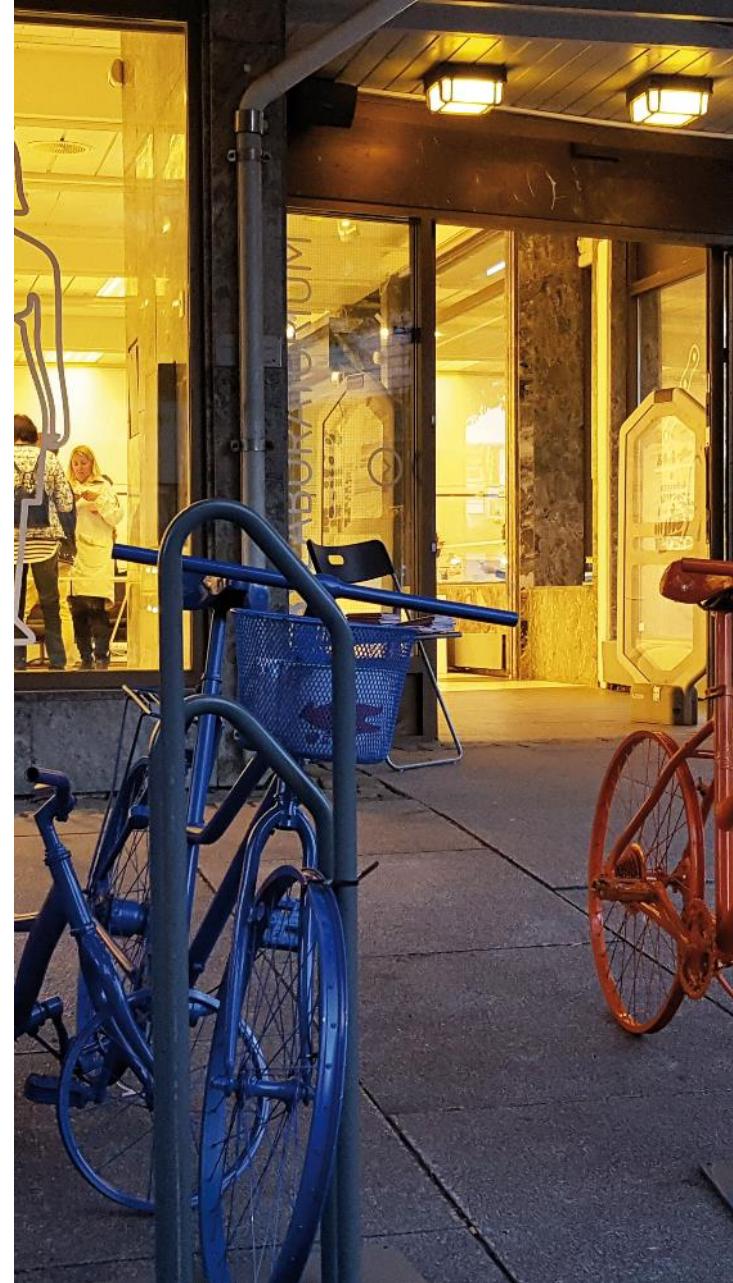
Vi trenger nå

- Hverdagsperspektiv og mennesker som utgangspunkt for planlegging og utvikling
- Bedre helhetsløsninger - fra sektoransvar til tverrfaglige løsninger

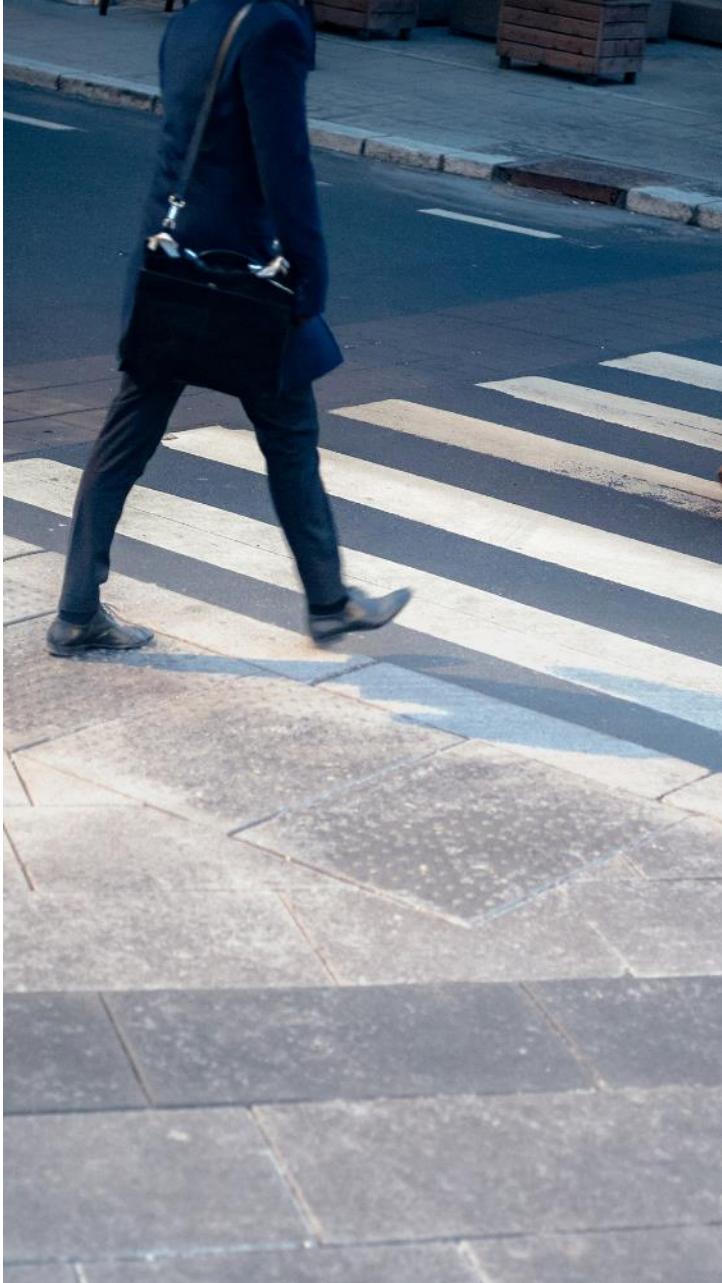
Idehåndboka – for hvem

- Inspirasjon og ideer for kommunen politikere, planleggere, folkehelse, barn og unge
- Ideer for næringslivet, utbyggere, konsulenter og innbyggere
– og utdanningsinstitusjoner

Bakteppe – Norge

- Norge urbaniseres
- Fortetting i knutepunkter
- Sosialt bærekraftige steder
- Urbane kvaliteter
- Stedsutvikling – med identitet og kvalitet
- NTP- kollektiv, sykkel og gange

BYROM- Utfordringer

- Underskudd på gode byrom
- Uklart ansvar for byrom
- Brudd og barrierer i bystrukturen
- Kjedelige steder
- Lite byliv/ folkeliv
- Flom og vannskader

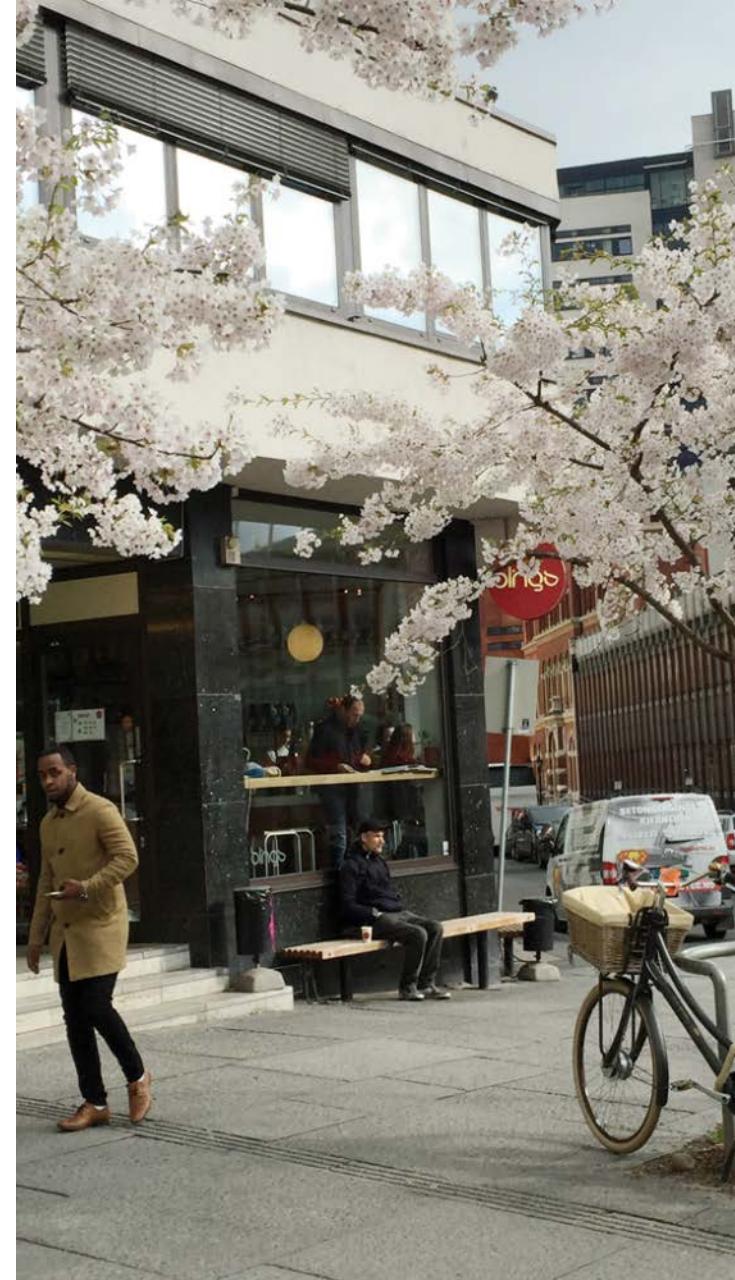
Mål:

- Arealplanlegging som ivaretar byrom og byromsnettverk i kommunen
 - langsiktige strategier
 - alle tiltak trekker i samme retning
- Koble den fysiske strukturen bedre sammen med den sosiale strukturen / folk på hvert sted
 - medvirkning
 - demokratisk utvikling

Om Idehåndboka

- Styrke kompetansen – være et praktisk verktøy
 - Oppslagsverk – systematisk utvikling av byrom og byromsnettverk over tid
 - "Hverdagseksempler"
 - Generelle råd – for by og land
-
- *"Idehåndboka er sektorovergripende og fokuserer på tverrfaglig utvikling for å oppnå bedre helhetsløsninger. Det har derfor vært nødvendig å sammenstille komplekse tema og forenkle dem"*

Innhold - Idehåndboka

1. Byrom og byromsnettverk
2. Fem kriterier
3. Byromstrategi
4. Idebank
5. Ressurssider

The image shows the cover of the book 'BYROM - EN IDEHÅNDBOK'. The title is at the top, followed by a subtitle 'Hvordan utvikle byromsnettverk i byer og tettsteder'. Below the title is a small circular icon with four icons inside. The main part of the cover features a photograph of a park with people sitting at tables under trees. A green circle on the right side contains the text 'IDEER STRATEGIER EKSEMPLER'. At the bottom left is the logo of the Ministry of Local Government and Modernisation, and at the bottom right is the full name of the ministry.

KAPITTEL 1. BYROM OG BYROMSNETTVERK

Hva er byrom og byromsnettverk

Byrom er gater, plasser, parker, løkker og blågrønne rekreasjonsområder

Alle offentlige uterom som er tilrettelagt for menneskelig aktivitet innenfor byggesonen.

/ Public space

Byromsnettverk

Infrastrukturen av
gater, plasser, parker, blågrønne områder og
gang- og sykkelforbindelser

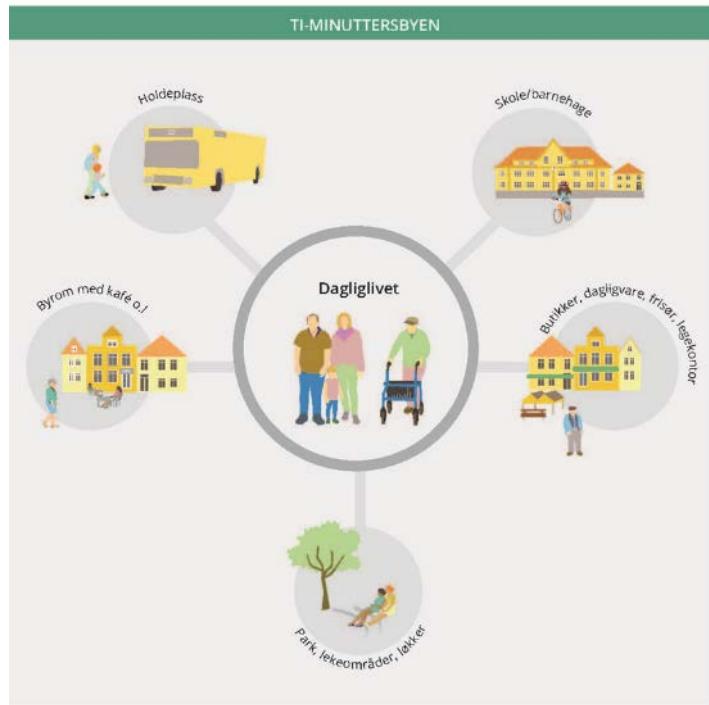
- kobles til hverdagens målpunkter og attraksjoner

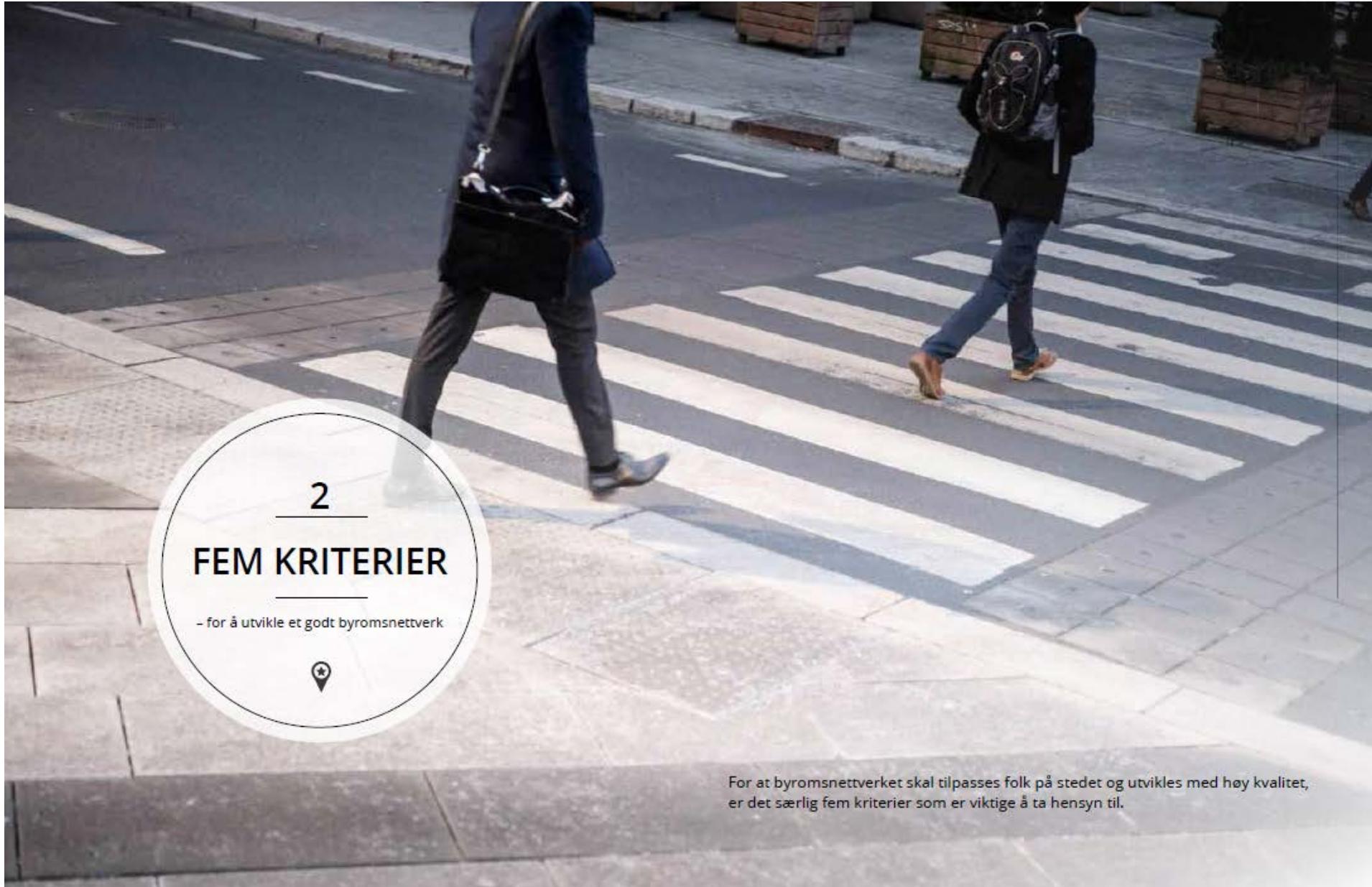
Nettverk – definert av et system som samhandler og som har
vidt forskjellig formål og karakter.

Nettverk bidrar til bedre samspill mellom og
sammenkobling av byrom, veier og grønnstruktur,
bygninger, landskap og mennesker.

Ti-minuttersbyen / nærhetsbyen

FOLK

1. Brukbarhet

INFRASTRUKTUR

2. Nærhet

3. Sammenheng

UTFORMING

4. Kvalitet

5. Bynatur

FEM KRITERIER FOR Å OPPNÅ ET GODT BYROMSNETTVERK

Folk

BRUKBARHET

handler om hvilke funksjoner byrom og forbindelser må ivareta for at byromsnettverket skal bli attraktivt å bruke

Infrastruktur

NÆRHET

handler om avstander til byrom, og tilgang til forskjellige typer byrom i nettverket

SAMMENKOBLING

handler om forbindelsene i byromsnettverk og byrom for mobilitet

Utforming

KVALITET

handler om stedskvaliteter, utforming av omgivelser og fysisk kvalitet i byrom

BYNATUR

handler om blågrønne kvaliteter, urbant friluftsliv og klimatilpasning

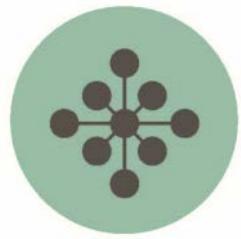

FOLK **BRUKBARHET**

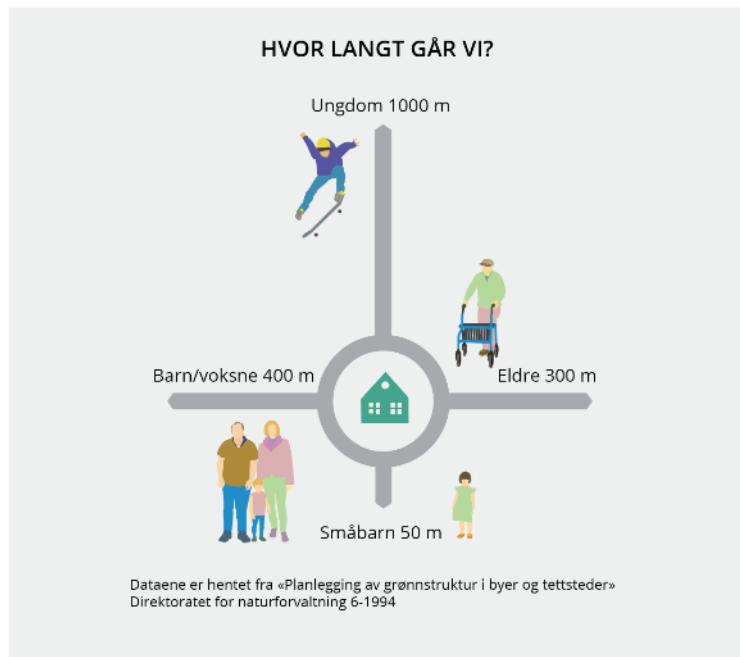
1. Hverdagens byrom og byromsnettverk
2. Byrom med spesielle formål og fleksible byrom
3. Byrom for barn og unge
4. Byrom for alle
5. Byrom for alle årstider
6. Byrom for værhardt klima
7. Byrom som kan brukes hele døgnet
8. Byrom og folkeliv

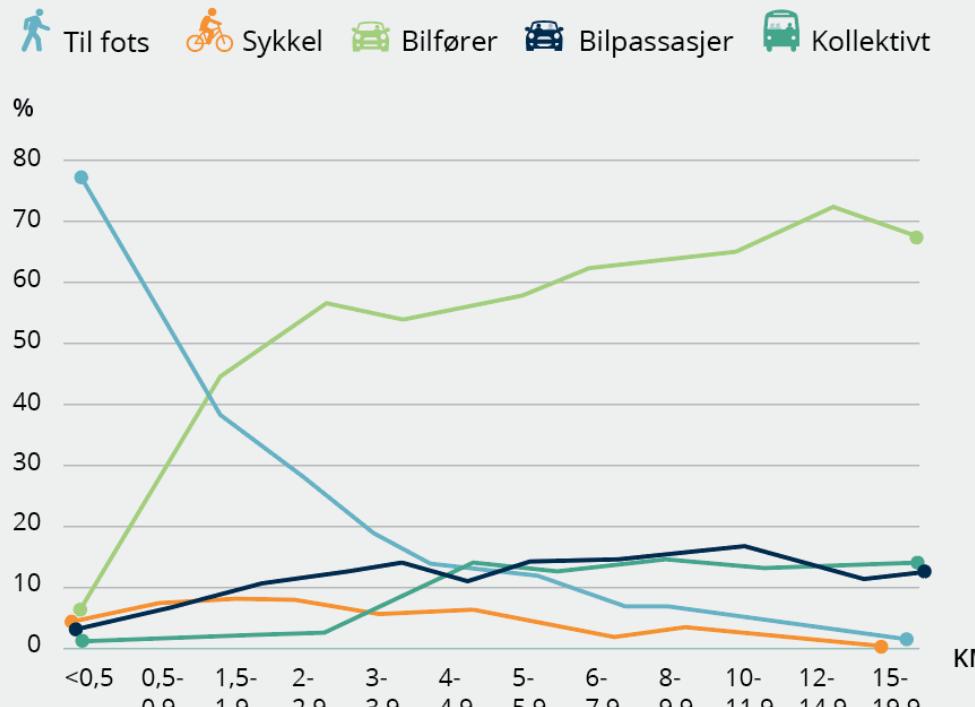

INFRASTRUKTUR NÆRHET

1. Avstand påvirker bruk
2. Nærhetsbyen – ti-minuttersbyen
3. Barrierer og kjedelige omgivelser
4. Tilgang på forskjellige byrom

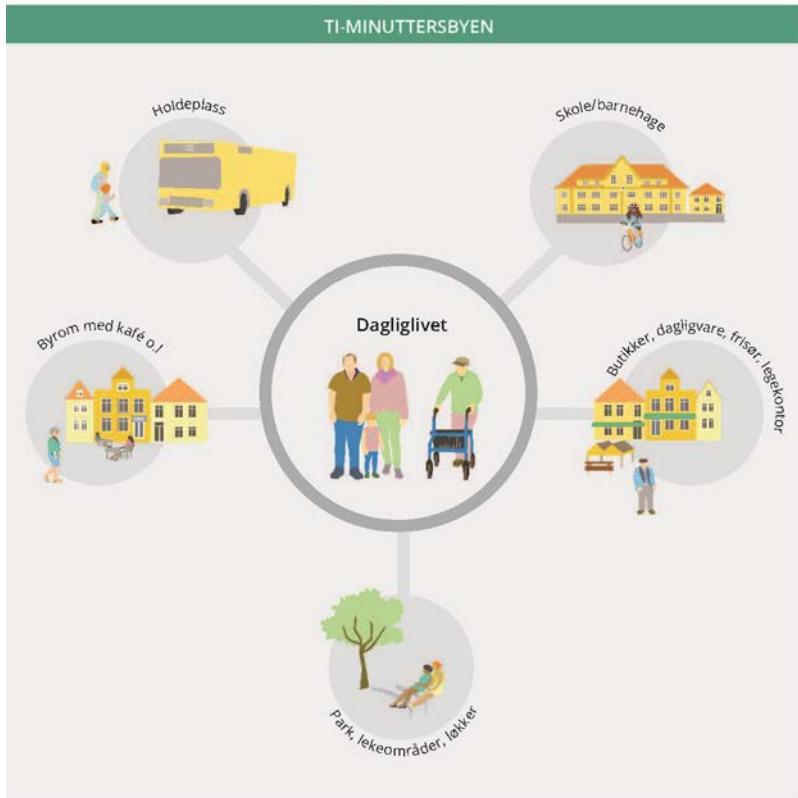
HVORDAN FORFLYTTER VI OSS?

Dataene er hentet fra RVU 2009 og TØI rapport 1130/2011

ANBEFALINGER OM TILGANG TIL ULIKE PARKER, BYROM OG FORBINDELSER

ALLE BØR HA TILGANG TIL FORSKJELIGE TYPER BYROM INNENFOR SITT NÆROMRÅDE

En plass eller torg	innen 200 (tett bebyggelse) – 300 m (spredt bebyggelse)
Større torg	innen 800 m
En park eller grøntområde	innen 200 m (tett bebyggelse) – 300 m (spredt bebyggelse)
Større grøntområder	tilgang til et større grøntområde hvor man kan gå en tur på ca. to km maks 500 meter fra boligen
Grønne korridorer	det anbefales også å sikre grønne korridorer på 30-50 meters bredde maks 500 meter fra boligen
Grønne forbindelser	det anbefales grønne forbindelser med gatetrær eller annen grønstruktur som en grønn vev i bystrukturen og / eller «veivisere» til parker og grøntområder
Turutgangspunkt	innen 500 m
Lekeplass	innen 50 m fra boligen områdelekeplass 150 m fra boligen større attraktiv lekeplass innen 500 m

ALLE BØR HA TILGANG TIL GANGVEIER, SYKKELVEIER OG SYKKELPARKERING

Gangveier	sammenhengende gangveier med et nettverk av snarveier, turveier, gangveier og fortau
Gater	fortau bør ha minimumsbredde på to meter
Sykkelveier	sykkelveinett tilpasset hvert lokalområde, med et hierarki av sykkelveier fra ekspress-sykkelveier der det er aktuelt, til snarveier for sykkel
Sykkelparkering	tilgjengelig sykkelparkering i byrom og målpunkter
Holdeplass	innen 300 m

ALLE BØR HA TILGANG TIL BENKER I BYROM, FORAN BUTIKKER O.L. OG LANGS GANGVEIER

Benker	i alle byrom og i grøntområder
Benker ved målpunktene i hverdagen	på holdeplasser, foran butikker og inngangspartier til offentlige bygg og institusjoner, kulturinstitusjoner og andre aktuelle private bygg
Benker langs gangveier	for hver 50 m langs hovedgangveiene for hver 100 m på andre aktuelle gangveier

Eksempel

Bruk av parker

Jo kortere avstand til park – jo lenger opphold og jo oftere brukes den

- 66 % av parkaktivitetene er fra moderat til høy aktivitet
- jogging, ballspill, sykling os
- Beboere som har mindre enn 300 m til park bruker 43 % den daglig – og 75-80% bruker den ukentlig
- Beboere som har fem km til park bruker 2 % den daglig – og 15-20 % den ukentlig - dvs svært sjeldent

INFRASTRUKTUR **SAMMENKOBLING**

1. Byrom for mobilitet og bedre sammenhenger
2. Avstander og tilgjengelighet er avgjørende for bruk
3. Å få lyst til å gå eller sykle
4. Mobilitetsplan og reisevaner
5. Gode råd for byrom og mobilitet
6. Belysning

UTFORMING KVALITET

1. Stedskvaliteter i byromsnettverket
2. Kvalitet i byrom
3. Byrom og kulturarven som ressurs
4. Nye prosjekter skal gi en merverdi til byrom
5. Byrom og stedsreparasjon
6. Kunst i byrom
7. Drift og vedlikehold

UTFORMING BYNATUR

1. Blågrønne byrom
2. Trær i gater og plasser
3. Fornyelse av grønne byrom
4. Byrom og urban dyrking
5. Gravplassen som byrom
6. Byrom for urbant friluftsliv
7. Klimatilpasning og fornyelse av byrom

UTFORMING / BYNATUR Klimatilpasning

Styrregnsplanen fra København

Framtidens gate – Deichmannsgate i Oslo

The soul of Nørrebro- SLA ark m.fl "Nordic built city"

En strategi er en fremgangsmåte for å nå et mål. Dette kapittelet presenterer et forslag til hvordan kommunen kan gå i gang med å utvikle en byromstrategi. Det er utarbeidet en verktøykasse med sjekklistene til hjelp i arbeidet med å lage egne planer for lokale byromsnettverk.

Byromstrategi

HVORDAN JOBBE SYSTEMATISK OVER TID FOR Å UTVIKLE BYROMSNETTVERK

- En visjon og mål for byromsstrategien
- En plan for byromsnettverket som viser aktuelle tiltak
- En handlingsplan som viser etappevis gjennomføring

VERKTØYKASSE

VERKTØYKASSE – FOR BYROMS- NETTVERKET

Her beskriver vi hvordan kommunen kan arbeide for å utvikle en byromstrategi. Vi har forsøkt å forenkle stoffet for å gi et oversikt, samtidig som vi har med de viktigste elementene. Derfor har vi utarbeidet en verktøykasse med gode råd for arbeidet.

Verktøykassen inneholder:

A. Overordnede grep og utforming. Sjekkliste

1. Overordnede grep
2. Utforming av byromsnettverk
3. Utforming av byrom

B. Registreringer og analyser

1. Det fysiske miljøet
2. Det sosiale miljøet

C. Plan for byromsnettverket. Eksempel

1. Plan for byromsnettverket med handlingsplan

METODE

Den fysiske utformingen av byromsnettverket og hvert byrom må sees i sammenheng med kommunens visjoner og ambisjoner, og stedets forutsetninger.

Gjennom å registrere og analysere det fysiske og sosiale miljøet kartlegger vi potensialer og behov for byrom og forbindelser.

En plan for byromsnettverket skal vise den langsiktige utviklingen og være styrings-dokument for alle saker som berører byrom for gående og syklende.

Overordnede prinsipper

1. Byromstrategien

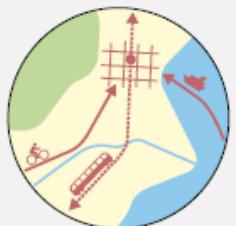
1 Landskapet, bebyggelsen og stedets potensiale

Utnytt egenarten og kvalitetene ved et sted i utforming av alle prosjekter. Stedsanalyser er viktige bidrag for å identifisere disse elementene.

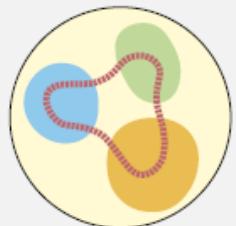
2 Visjon.

Se visjonen – hva man vil med stedet – i sammenheng med kommunens identitet, ambisjoner og særlige behov.

3 Koble sammen overordnede strukturer

Ta hensyn til overordnede strukturer regionalt og i kommunen, som kollektivlinjer, sykkelruter, vann/elveløp, grønnstruktur, og friluftsområder.

4 Koble sammen lokalområder

Koble de ulike arealtypene i byen – som bydeler, nabolagsområder, vann, tettsteder, sentrum – sammen ved hjelp av gangveier, sykkelveier, grøntområder med turstier og kollektiv-ruter og lignende.

5 Nærhetsbyen/ti-minuttersbyen

Følg så langt som råd prinsippet om at det meste av hverdagslivets målpunkter skal ligge i gangavstand og være lett tilgjengelig for folk flest.

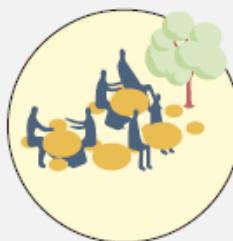
6 Kvalitet og attraktivitet i det fysiske miljøet

Bevar eksisterende kvaliteter og attraksjoner – og skap nye. Målet er at alle tiltak skal gjøre omgivelsene mer verdifulle og attraktive for befolkningen.

7 Medvirkning

Legg til rette for det folk trenger og ønsker. Dialog med befolkningen og medvirkningsaktiviteter gir et grunnlag for hvordan vi kan skreddersy byrom og forbindelser på stedet.

8 Midlertidige byrom

Opparbeid midlertidige byrom i områder som trenger byliv, aktiviteter og møteplasser.

Overordnede prinsipper

2. Byromsnettverket

1. Brukbarhet
2. Nærhet
3. Sammenkobling
4. Kvalitet
5. Bynatur

Overordnede prinsipper

3. Byrom

1. Smarte relasjoner mellom bygg og uteom
2. God materialbruk, god arkitektur og landskapsarkitektur
3. Vegetasjon og regnvann- en ressurs i utforming
4. Elementer som styrker tilhørighet og identitet
5. Lokalklimaet – solveggen og beskyttelse for vind
6. Sted for opphold og bruk
7. Bevegelse – en del av byrommet

SJEKKLISTE: HVERT ENKELT STED/BYROM

Prinsipper:

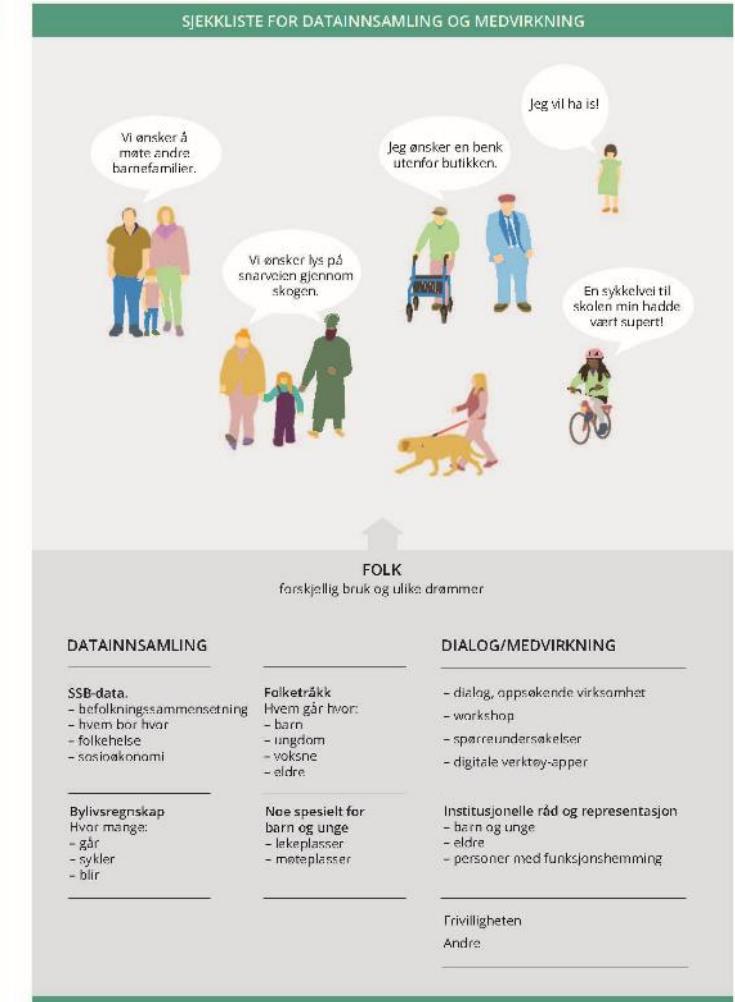
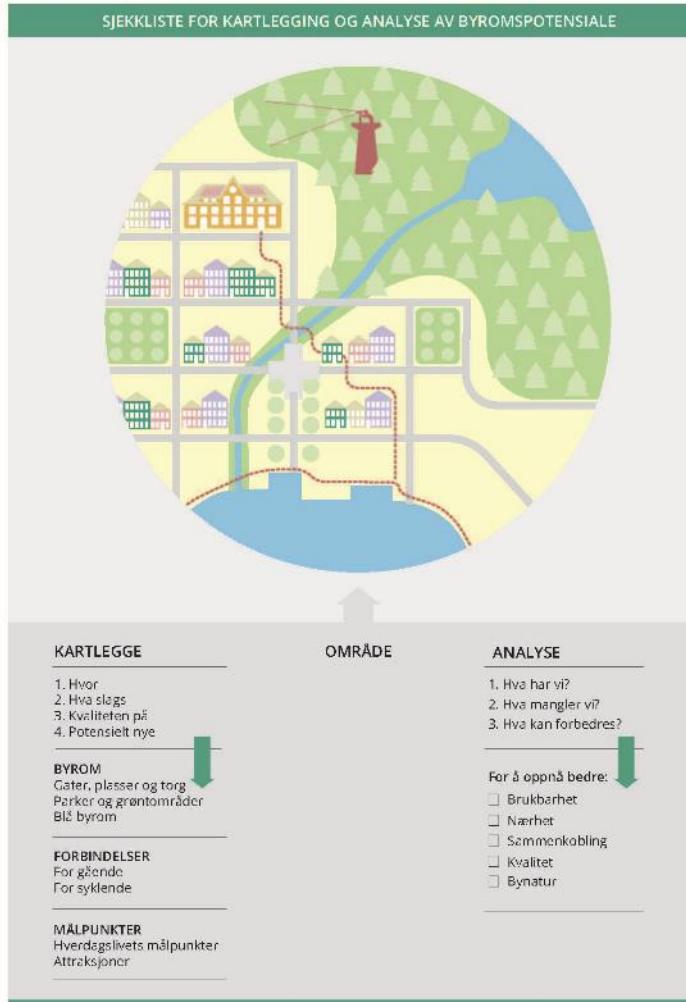
1 Smarte relasjoner mellom bygg og uteom	4 Elementer som styrker tilhørighet og identitet
2 God materialbruk, god arkitektur og landskapsarkitektur	5 Lokalklimaet – solveggen og beskyttelse for vær
3 Vegetasjon og regnvann – en ressurs i utforming	6 Sted for opphold og bruk
	7 Bevegelse – en del av byrommet

Registreringer

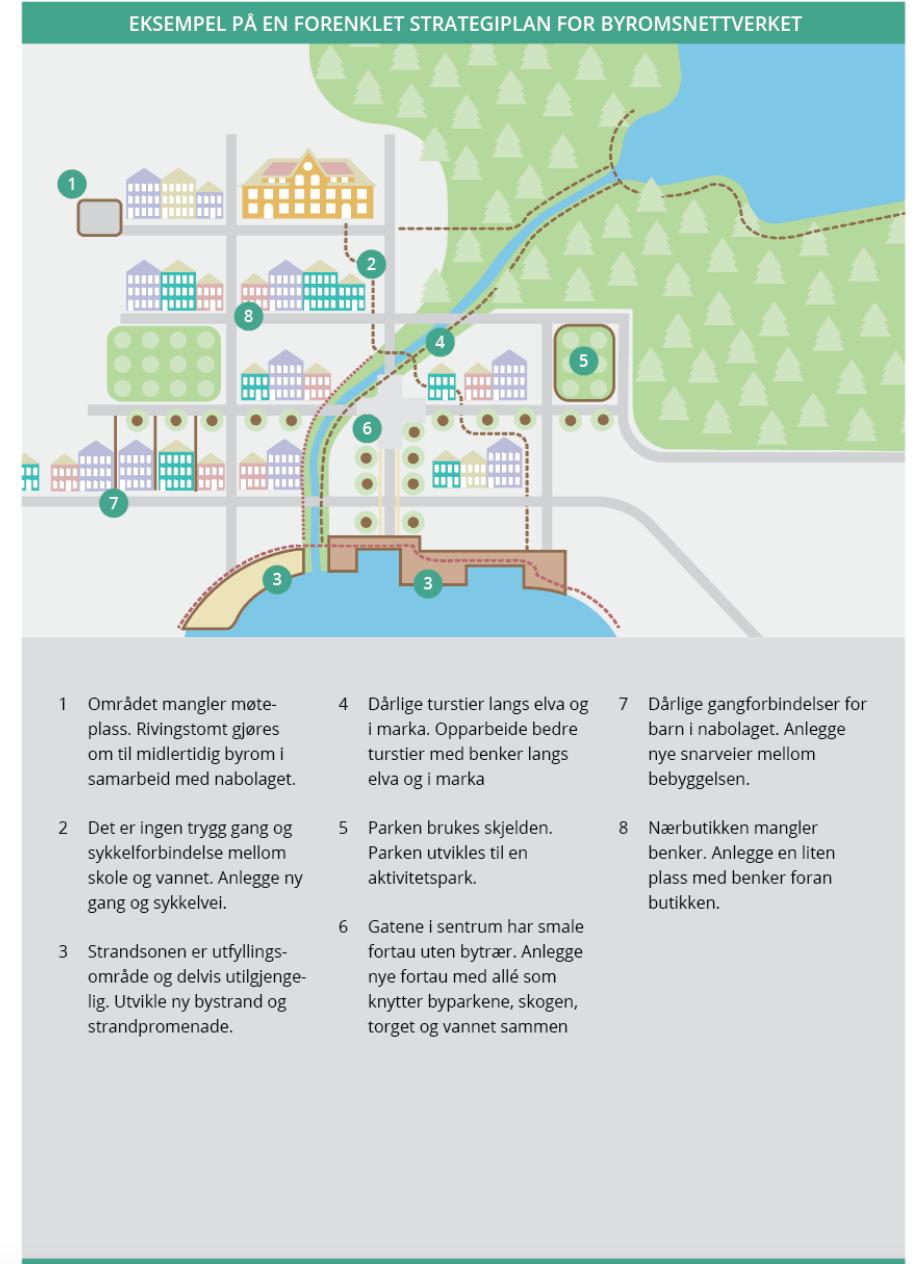
- Det fysiske miljøet
+
- Det sosiale miljøet
=

BEHOV

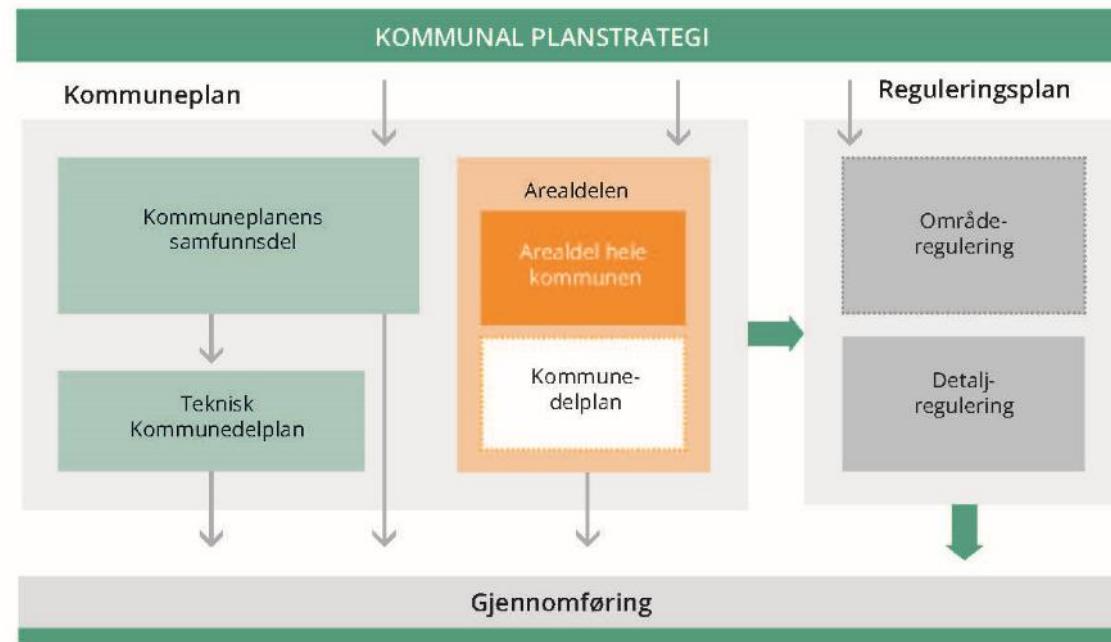
Plan for byromsnettverket

- Plan for byromsnettverket
 - underlag for andre planer
 - kommunedelplan for byromsnettverk
- Handlingsplan
 - med etappeplaner

Byromstrategien i plansystemet

Planstrategien
Samfunnsplanen
Arealplanen
Reguleringsplaner
Utbyggingsavtaler

Larvik havn – ny på 48 timer

Midlertidige tiltak som strategi

Dette aktuelt å bruke midlertidige byrom for å

- teste ut ulike aktiviteter i byrom gjennom installasjoner og elementer før endelig opparbeidelse
- skape aktiviteter og møteplasser på arealer som er lite i bruk
- lage møteplasser på områder som ligger brakk, for eksempel rivningstomter, øde gressarealer og restaurer
- skape nye attraksjoner ved at byrom «endrer seg»
- gi plass til urbant jordbruk
- bidra til ny identitet for områder gjennom positive historier som temporære byrom har bidratt til
- aktivisere et utbyggingsområde ved å ta i bruk tomter som ikke benyttes på en stund, til midlertidige byrom

Utviklingen av en ide

- La ideen være så fleksibel at den kan utvikles videre. De beste ideene kan mange bidra til å forbedre underveis.
- Ideen bør henge sammen med kommunens øvrige visjoner og planer.
- Undersøk hvilken status byrommet har, om det er avsatt til andre formål, som riggglass, midlertidige veiomlegginger eller annet.
- Sørg for å forankre ideen hos alle berørte parter, administrasjonen i kommunen og politikerne.
- Sjekk med kommunen om noe av det som skal etableres, må byggemeldes eller trenger dispensasjon fra plan.

Hva må det søkes om

- Skaff deg oversikt over hva plan- og bygningsloven sier: Må det søkes om oppføring, tilbygg, påbygg, plassering av bygning, konstruksjon eller annet anlegg?
- Tiltakshaver kan foreslå midlertidige tiltak som er kortere enn to år, forutsatt at grunneiere samtykker.
- Sjekk med kommunen om det er utarbeidet egne søknadsskjema for utendørsarrangementer og liknende.
- Vær tydelig på hvem som skal ha ulike roller og oppgaver i etableringen og gjennomføringen av prosjektet.

Gjennomføring

- Sørg for å ha formell og praktisk kompetanse på plass før prosjektet starter opp.
- Sjekk hvilke regler som gjelder for gjennomføring (for eksempel av arrangementer).
- Ha nødvendige avtaler med grunneiere.
- Ta høyde for alt som kan gå galt.
- Lag en strategi for vedlikehold av byrommet, husk: det kan bli mer populært enn du hadde håpet på – da øker slitasjen.
- Vurder alltid gjenbruk av elementer. Det er effektivt, bærekraftig og gir gjenkjennelseseffekt.
- Forbered deg på suksess og fiasko – begge deler gir verdifull kunnskap og erfaring.
- Start med et lite og enkelt prosjekt
- og gjør det!

Kilde: sivilarkitekt Gunnar Ridderstrøm/Citiplan AS.

Gode råd for byromsarbeid

- Visjoner og mål
- Forankring
- Kommunens organisering og sektorovergripende arbeid
- Høy kvalitet
- Kunnskap
- Medvirkning
- Fleksibilitet
- Utvikling trinn for trinn
- Tiltak med en gang

Dette kapittelet viser noen eksempler på prosjekter med stor overføringsverdi. Den første delen er sortert etter tema og hvilken funksjon prosjektet har. Den andre delen viser eksempler på aktuelle verktøy og metoder for planlegging. Prosjekter med hverdagskvaliteter er prioritert. Eksemplene er valgt ut etter tema og ikke etter geografisk spredning.

DEL 1 PROSJEKTER

24 Gode eksempler - prosjekter

- Byrom
- Forbindelser
- Målpunkter

Byrom

- 1 Mosaikk, Skien: Bakgårder ble nye byrom
- 2 Dalen aktivitetspark, Trondheim: En lysende ide på Saupstad
- 3 Strandpromenade og torg, Fauske: Tiltak for å øke attraktiviteten.
- 4 Krusedullparken, Fredrikstad: Temporært byrom på rivningstomt i Fredrikstad
- 5 Sjakkplassen, Oslo: Belastet byrom ble grønnere og tryggere med urban dyrking på Grenland
- 6 Urtehagen, Oslo: Nabolagsplass for integrering på Grenland
- 7 Bjerkedalen park, Oslo: Bydelspark og åpning avbekk i Groruddalen
- 8 Toke brygge, Drangedal: Møtested og samlingspunkt i bygdebyen.
- 9 Parkour i Verdensparken, Oslo: Ny bydelspark med aktiviteter og nabolagstiltak
- 10 Stortorget, Hamar: Medvirkning og bruk gjennom alle årstider
- 11 En blå tråd, Trondheim: Kobler byen, kulturhistorien og vannet bedre sammen
- 12 Carl Berners plass, Oslo: Fra veikryss til byrom

Forbindelser

- 13 Åløya som byrom og transportåre, Fredrikstad: Gratis byferge
- 14 Skoleveisprosjekt, Gran: Nærmiljøprosjekt for bedre skolevel
- 15 Snarveiprosjektet, Trondheim: Snarveier som gjør det lett å velge å gå
- 16 Sykkelen, Alta: Snarveier for sykler
- 17 Johanneskirketrappen, Bergen: Oppgradring av sentral byakse
- 18 Pollinatorpassasjen, Oslo: Sammenhengende flyruter for bier

Målpunkter

- 19 Åsveien skole, Trondheim: Regnvann og lek i skolegård
- 20 Kongsbergimitt hjerte, Kongsberg: Instagramkonkurransen om gater og plasser
- 21 «Utenfor butikken», Oslo: Hverdagskvaliteter i gateutforming
- 22 Overvannskanal i Bjølsen studentby, Oslo: Klimatilpasset byrom med bokvalitet for studenter
- 23 Bystranda, Steinkjer: Bystrand og labrint som ny attraksjon
- 24 Håsteinarparken i Laksevåg, Bergen: Ny bydelspark

BYSTRANDA I STEINKJER

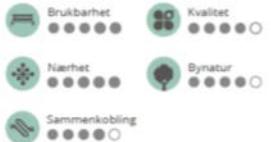

23 BYSTRANDA STEINKJER

Bystrand og labrynt som ny attraksjon

Den nye Bystranda i Steinkjer ligger midt i byen og er lett tilgjengelig uten bil for folk flest. Området er preget av kjøpesentre og E6, og Bystranda fungere derfor som en behagelig oase med kvit skjellsand, palmer, parasoller og vanntrampoline.

Stranda er et av mange tiltak for å knytte denne delen av byen sammen med resten av sentrum, og gjøre området mer attraktiv for turister og byens befolkning. Ikke langt unna har parkaten planert en spennende og populær 1,3 km lang labrynt «Trifolium». Bystranda og Trifolium har bidratt til å skape identitet og tilhørighet og har stor overføringsverdi til andre byer og tettsteder.

SNARVEIPROSJEKTET I TRONDHEIM

SYKKELBYEN ALTA – 40 sykkelsnarveier

ÆLVA SOM BYROM OG TRANSPORTÅRE, FREDRIKSTAD

STORTORGET I HAMAR

EN BLÅ TRÅD, TRONDHEIM

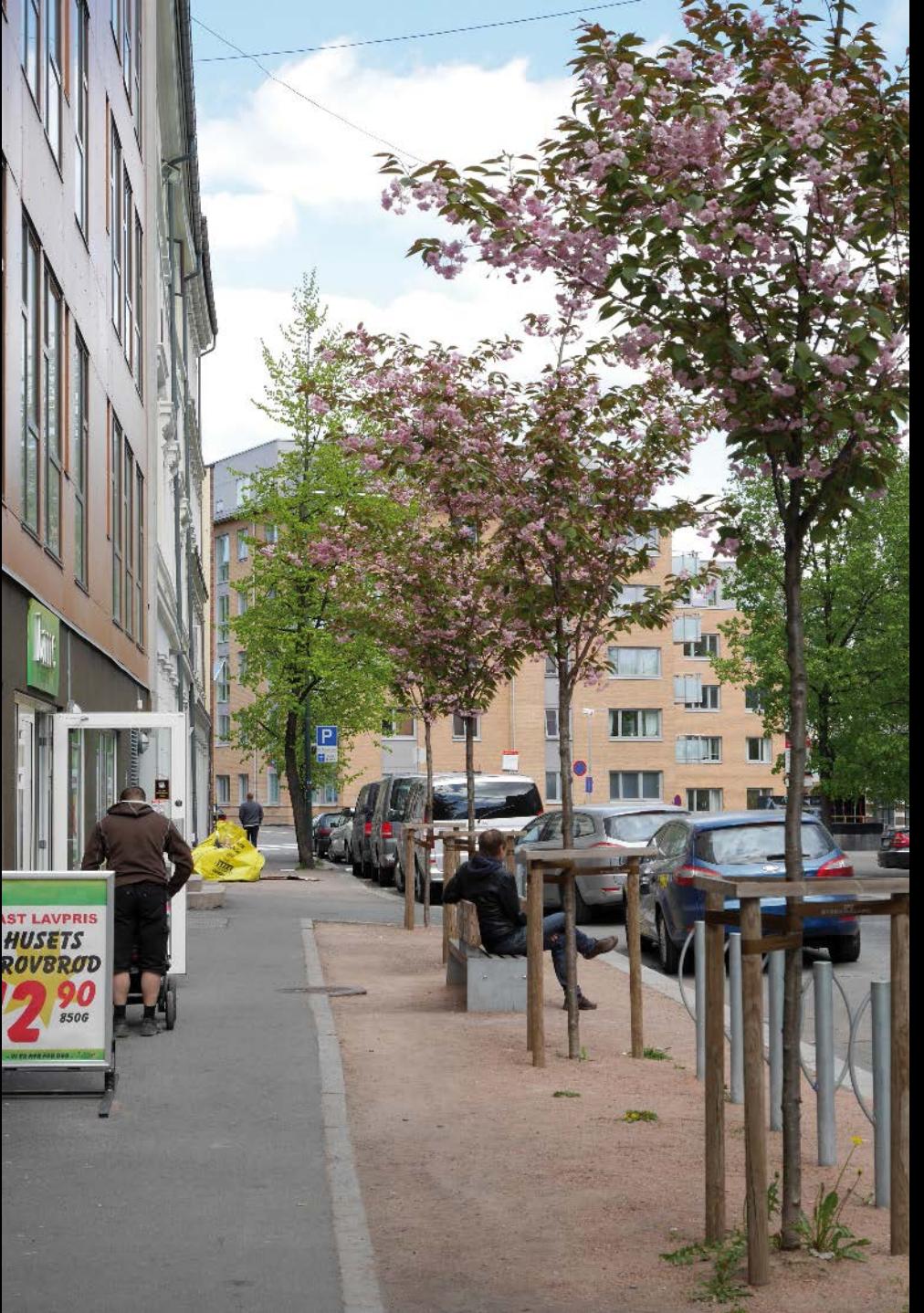

BJERKEDALEN PARK, OSLO

KRUSEDULLPARKEN, FREDRIKSTAD

UTENFOR BUTIKKEN, OSLO

8 Gode eksempler på verktøy og metoder

DEL 2 VERKTØY OG METODER

- 1 Byromstrategi for Trondheim sentrum: Overføringsverdi til bydeler og tettsteder
- 2 Byromsplan for Hamar: Langsiktig arealstrategi i kommuneplanen og Gehls metode
- 3 Urbant friluftsliv i Kristiansand: SMS-prosjektet
- 4 Byromsnettverk – Fredrikstad: Visualisering av kartlegging og analyser
- 5 Case Fredrikstad: Bylaboratorium for nærlivsbyen
- 6 Veiledende plan for offentlige rom i Oslo – VPOR: Sammenhengende teknisk og blågrønn infrastruktur i transformasjonsområder
- 7 Torg og møteplasser i Oslo: Kommunedelplan for torg og møteplasser
- 8 Barnetråkk: Digitalt medvirkningsverktøy med barnas stemme i by- og stedsutvikling

BYROMSPLAN FOR HAMAR

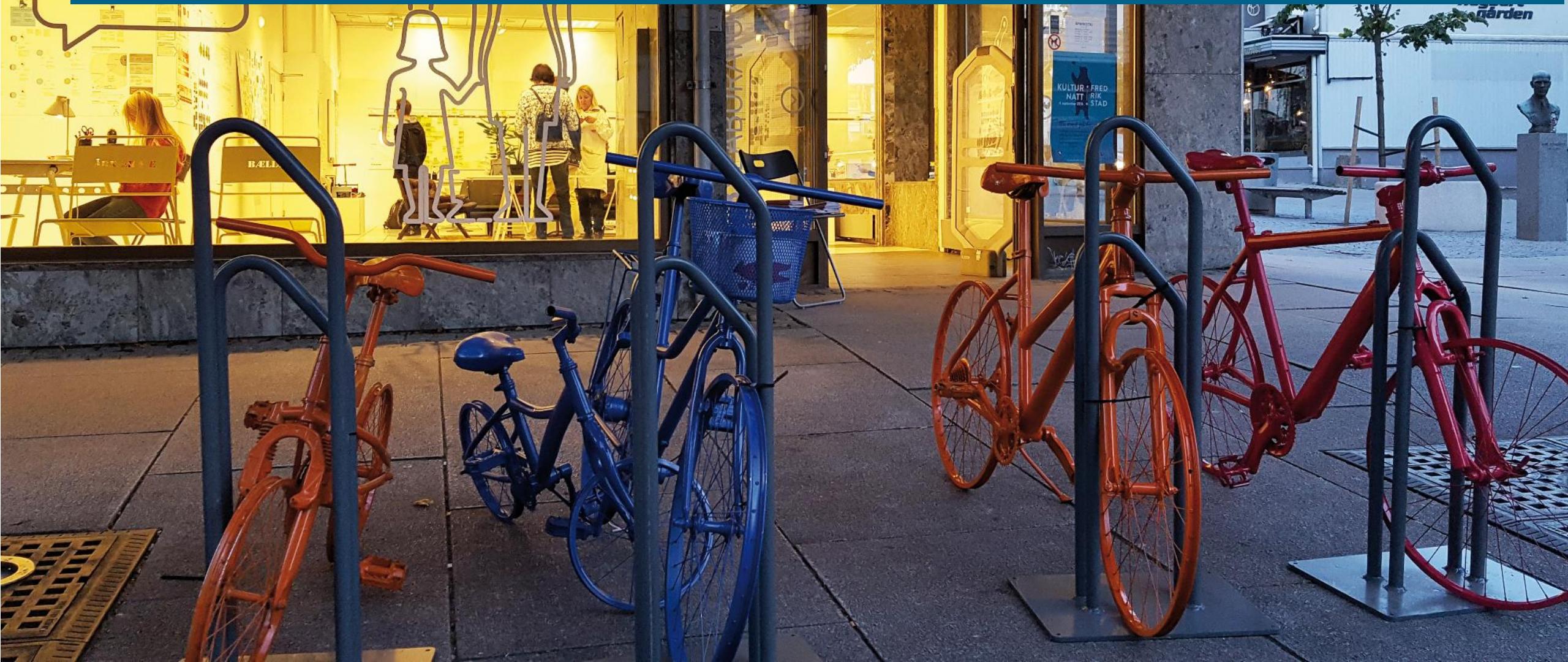
HAMAR BYROMSPLAN

MARS 2013

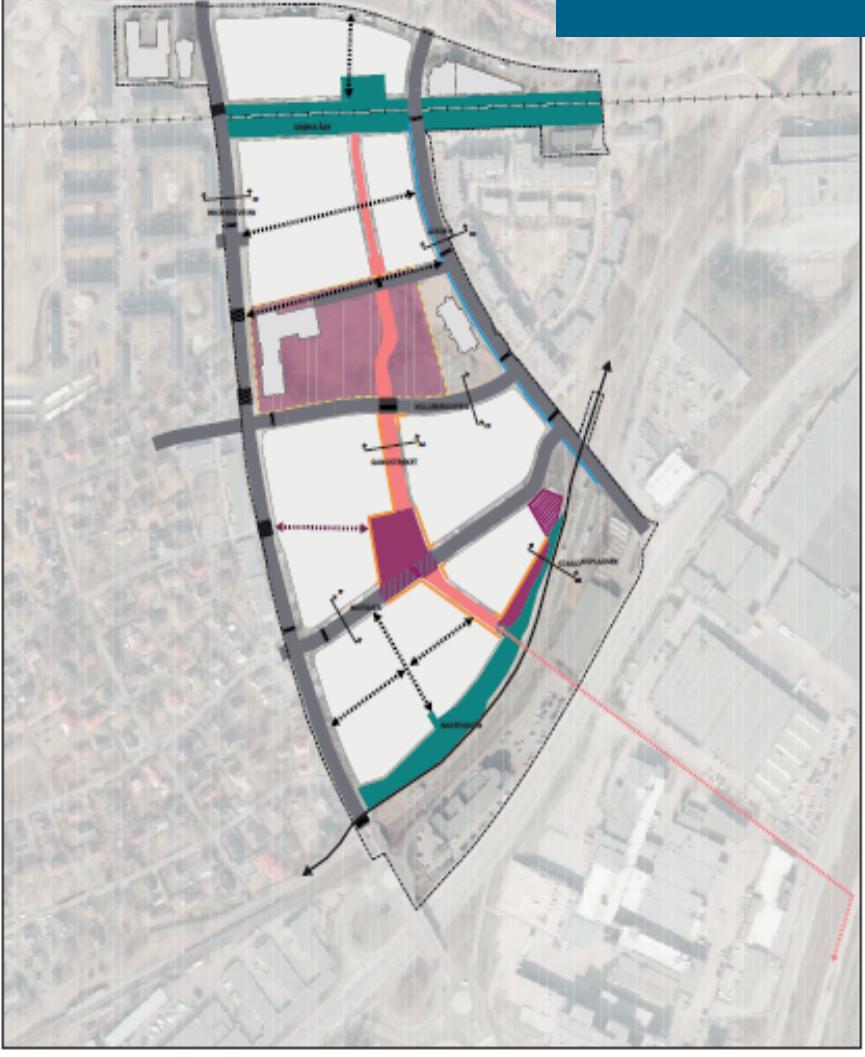
GEHL ARCHITECTS
URBAN QUALITY CONSULTANTS

CASE FREDRIKSTAD, Bylaboratorium for nærhetsbyen

VEILEDENDE PLAN FOR OFFENTLIGE ROM VPOR

- Ordliste
- Litteraturliste
- Hvem har bidratt
- Foto og illustrasjoner

Hvem har bidratt

KMD- Planavdelingen

i samarbeid med ekstern ressursgruppe:

Kommuner

- Oslo, Skedsmo, Fredrikstad, Bergen og Fauske

Fylkeskommuner

- Nordland og Akershus

Direktorater

- Helsedirektoratet, Vegdirektoratet, Miljødirektoratet, Husbanken og Riksantikvaren

Andre

- Doga og KS, NMBU, og AHO/ Dronninga landskap og Lala Tøyen

Erfaring og tilbakemelding

- Pensum på NMBU og NTNU. Plan – og arkitekturfag
- Omtale i Arkitektnytt
- Kurs NAL : Kvalitet i uteområder
- SINTEF vil innarbeide metoden fra idehåndboka i ByggForsk-serien
- Larvik har brukt håndboken som metode i sitt arbeid med ByLab og Ungdommens byrom
- Formidlet gjennom ca. 15 foredrag i 2017
- Formidlingsstrategi for 2018

Byrom i "Plansatsingen mot store byer

- Byvekstavtaler" – noen eksempler

- Bergen: Knutepunktfortetting, urbane boområder med kvalitet. Analyse og metode for bærekraftig og attraktiv fortetting
- Bærum, Skedsmo, Ski, Ullensaker: Urban kontekst – Bystrategiprogram
- Bærum: Tettstedstilpasset urban lokalvei gjennom Høvik. Sandvika sjøfront
- Skedsmo: Byutviklingsplan for Lillestrøm
- Sandnes: Steds- og mulighetsanalyser, Sandnes, Randaberg og Sola.
Visualisering av bedre uterom og tettbebyggelse i Sandnes
- Trondheim: Bylab. - Arbeidsplattform for byrom. En blå tråd.
- Oslo: Policy for bymessighet. Kortreist byliv. Handlingsprogram for økt byliv
- Fredrikstad: Case Fredrikstad, Bylaboratorium for nærhetsbyen

Laste ned eller bestille rapporten **Regjeringen.no**

[Last ned - Byrom - en idehåndbok \(pdf-15Mb\)](#)

Bestill rapporten

Offentlige institusjoner kan bestille gjennom DSS.

- Internett: www.publikasjoner.dep.no
- E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Andre kan bestille gjennom Fagbokforlaget:

- Internett: www.fagbokforlaget.no/offpub
- E-post: offpub@fagbokforlaget.no

The screenshot shows the official Norwegian government website. At the top right, there are links for "E-postvarsel/BSS", "Søksterke", "Norsk", and a search bar with a "Søk" button. Below the search bar, there's a horizontal menu with dropdowns for "Tema", "Dokument", "Aktuelt", "Departement", and "Regjering".

Du er her: Forsiden • Dokument • Veiledninger og brosjyrer • Byrom - en idehåndbok

[Del/tilps](#) [Skriv ut](#)

Byrom - en idehåndbok

Brosjyre/veileddning | Dato: 20.12.2016

Idehåndboken skal inspirere kommuner og andre til å utvikle nettverk av gode byrom. Byromsnettverk er infrastrukturen av gater, plasser, parker, blågrønne områder og gang- og sykkelforbindelser.

Dette er en viktig del av by- og stedsutviklingen og komuneplanarbeidet.

Et godt byromsnettverk kan bidra til å øke stedets attraktivitet, koble byen eller tettstedet bedre sammen, og bedre folks livskvalitet.

- Vi kan oppnå bedre hverdagsomgivelser ved at den fysiske bystrukturen kobles tettere opp til brukerne av byen og tettstedet når byrommene skal utvikles.

- Kort fortalt handler det om at byrommene skal ha god kvalitet, ligge innen gangavstand, og være lett tilgjengelige med gode gang- og sykkelforbindelser.

- Alle bør også ha tilgang til ulike typer byrom med forskjellig karakter. De bør være tilrettelagt for ulike formål og aktiviteter som innbyggerne og samfunnet har behov for.

Idehåndboken gir overordnede og praktiske råd om hvordan kommunen kan utvikle en byromstrategi for å kunne jobbe systematisk over tid med å utvikle byromsnettverk.

Den viser også gode ideer og eksempler på prosjekter og planverktøy som kan gi inspirasjon i arbeidet.

Målgruppen er i første rekke planlegger i kommunen, folkehelseskoordinatorer og politikere, - men også andre som har interesse for feltet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

TEMA

[By- og stedsutvikling](#) [Plan](#)

KONTAKT

[Planavdelingen](#)

E-post: postmottak@kmd.dep.no

Telefon: 22 24 59 01/02

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Betaksadresse: Akersgt. 59, Oslo

takk for meg

